

Nowy rok, nowe przepisy

Tradycyjnie już ustawodawca wraz z początkiem nowego roku prezentuje nam zestaw zmian w przepisach i podatkach. Niektóre z nich dotkną przedsiębiorców, inne zwykłych podatników. W tym wydaniu naszego cyklu proponuję Państwu szybki przegląd zmian, które zaczną obowiązywać w 2024 r. Część kluczowych zmian zacznie obowiązywać już od 1 stycznia, kolejny duży pakiet od 1 lipca br.

Katarzyna Rulkiewicz

Zacznijmy od zmian, które będą obowiązywać większą grupę podatników.

- Utrzymany VAT zero proc. na żywność.

Jest istotny dla każdego, bo przecież każdy z nas musi jeść. Stawka zerowa będzie utrzymana na podstawowe produkty spożywcze, takie jak: owoce, warzywa, mięso, nabiał i produkty zbożowe. Będzie ona utrzymana co najmniej do 31 marca 2024 r. Późniejsze decyzje w tej sprawie dopiero będą zapadać, rządzący będą decydować, czy pozostawić stawkę na poziomie zerowym, czy przywrócić poprzednią stawkę 5 proc.

- Wzrost maksymalnej stawki dla podatków i opłat lokalnych.

Największy impakt dotyczyć będzie oczywiście podatku od nieruchomości, ale wzrosnąć mogą też: podatek od środków transportowych, opłata uzdrowskowa, targowa czy miejscowa lub opłata od posiadania psa. Ile wyniesie ten wzrost? Nawet 15 proc. w stosunku do 2023 r. Dlaczego nawet? Ponieważ ostateczne ustalenie stawki podatku – szczególnie podatku od nieruchomości – pozostaje w gestii rady gminy (miasta). Już dziś wiemy jednak, że wiele miast (w tym np. Łódź, Warszawa, Kraków czy Wrocław) zdecydowało się na taką maksymalną podwyżkę. Oznacza to wzrost maksymalny o 0,15 zł/ m kw. dla nieruchomości prywatnych i aż 4,32/m kw. dla nieruchomości, które są wykorzystywane w celach prowadzenia działalności gospodarczej. Wzrost obowiązuje od 1 stycznia.

- Wzrost akcyzy na alkohol i papierosy

Już od 1 stycznia wzrośnie także akcyza na alkohol (w tym alkohol etylowy, piwo, wino itd.) oraz papierosy, tytoń, cygaretki itd. To kolejna z fal podwyżkowych, która zakłada, że w latach 2024, 2025 i 2026 stawki te wzrosną o 100 proc. W tym roku czeka nas podwyżka akcyzy – na alkohol o 5 proc., a na papierosy o 10 proc.

- Zmiany w podatku od czynności cywilnoprawnych

Dotyczą sytuacji zakupu nieruchomości. Podatek w wysokości 6 proc. zapłacą osoby, które kupią szóste i każde kolejne mieszkanie w danej inwestycji deweloperskiej. Ekspertcy mają jednak wątpliwości odnośnie do konstrukcji prawnej tego podatku, która jest tak pełna luk, że w praktyce może się okazać, że tego podatku nie zapłaci... nikt.

Przejdźmy teraz do kwestii, które dotyczą nie tylko osoby prywatne, ale też przedsiębiorców.

- Podwyżka płacy minimalnej

Od 1 stycznia wzrośnie płaca minimalna, czyli minimalne wynagrodzenie, jakie można uzyskać na umowie o pracę, a także stawka godzinowa na umowach cywilnoprawnych. Od stycznia minimalne wynagrodzenie wyniesie 4242 zł brutto, a od lipca 4300 zł brutto. Adekwatnie minimalna stawka godzinowa to 27,70 zł, a od lipca wzrośnie do 28,10 zł. Taka podwyżka znacząco wpłynie na koszty prowadzenia działalności, jakie muszą ponieść przedsiębiorcy zatrudniający personel.

- Wyższe składki ZUS

Dla przedsiębiorców, którzy prowadzą pozarolniczą działalność gospodarczą i opłacają składki w pełnej wysokości, nie korzystając z ulg, wysokość składki wyniesie 4694,40 zł. To znacząca podwyżka dla wszystkich, którzy nie mogą liczyć na żadne ulgi.

- Zmiany w limicie składki zdrowotnej dla podatników na podatku liniowym

Jeśli ktoś korzysta z tego typu rozliczeń, to i tu czekają zmiany. W 2024 r. podatnicy będą mogli odliczyć lub zaliczyć do kosztów wyższą kwotę. Wynika to z tego, że będzie można odliczyć od dochodu część składek na ubezpieczenie zdrowotne zapłaconych z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej opodatkowanej podatkiem liniowym oraz za osoby współpracujące, przy czym łączna wartość tych składek nie będzie mogła przekroczyć 11 600 zł (dla porównania w 2023 r. było to 10 200 zł).

W 2024 r. w życie wchodzi także zupełnie nowe podatki i przepisy, które będą obowiązywać przedsiębiorców.

- Podatek minimalny

To podatek, który powstał z myślą o dużych korporacjach, które wykazując straty, nie płacą w efekcie żadnych podatków w naszym kraju. Niestety, jak wskazują eksperci, mimo słusznej idei, konstrukcja podatku zawiera podstawowe błędy, które sprawiają, że podatek

w ogóle mija się z istotą podatku CIT (podatek od dochodów a nie przychodów) i penalizuje przedsiębiorców, którym biznes i tak się nie udał. Podatek mają bowiem płacić spółki o niskiej rentowności lub takie, które... miały straty.

Podatek ten ma wynosić 10 proc. Stosuje się do spółek (spółki z o.o, spółki akcyjne, komandytowo-akcyjne i w niektórych przypadkach spółki jawne), które mają swoją siedzibę w Polsce i podlegają obowiązkowi podatkowemu bez względu na miejsce ich osiągnięcia. W tej konstrukcji ważny jest stosunek dochodu do przychodu. Jeśli będzie mniejszy niż 2 proc., przedsiębiorca zapłaci podatek minimalny.

- Podatek od plastiku

Wchodzi w życie już od 1 stycznia br. Dotyczy branży handlowej i gastronomicznej. Sprzedający będzie zobowiązany pobierać taki podatek od kupujących, jeśli będzie wydawać żywność i napoje w jednorazowych pojemnikach czy kubkach zrobionych z tworzyw sztucznych.

A teraz właściwie największa zmiana dla przedsiębiorców, która nie jest podatkiem, ale nakłada na nich dodatkowe obowiązki.

Już od 1 lipca 2024 r., każda firma objęta podatkiem VAT będzie musiała wystawiać faktury w Krajowym Systemie eFaktur, w skrócie KSeF. Każda firma musi się do tego dostosować, bo już od 2025 r. za niewystawienie takiej faktury grozi kara w wysokości nawet 100 proc. wartości takiej faktury. Dla przedsiębiorców oznacza to konieczność zmodyfikowania systemu obiegu dokumentów w firmie, integrację systemów informatycznych i księgowych z KSeF i... co tu dodawać, generowane przez to koszty. Nowy system przyniesie jednak także korzyści. Po pierwsze, wyeliminowany zostanie papierowy obieg faktur, bo nowe faktury będą wystawiane elektronicznie. To uprości kwestię ich archiwizowania, a także zaoszczędzi sporo papieru. System ten uprości i przyspieszy (przynajmniej w teorii) również proces zwrotu VAT. Jest to także znakomite narzędzie w rękach kontroli skarbowej, która na bieżąco będzie miała dostęp do całości faktur firmowych.

Panaceum 1-2/2024